

**Přesvatá trojice Milostí¹ čili
SVATÝ JAN NEPOMUCKÝ
v lateránské bazilice
zasvěcené sv. Janu Křtiteli a sv. Janu Evangelistovi
milostivým výsledkem sporu připsaný mezi svaté**

Na jevišti oslavený přeslavnou, vznešenou, převznešenou a urozenou
mládeží střední gramatikální třídy
v Opoli roku 1729, dne ..., měsíce ...

NÁMĚT

Starý zvyk po staletí připisoval největší oslavu nových svatých vatikánskému sv. Petru. Svatořečení Jana Nepomuckého si ale vyžádalo něco jiného. Papežským rozhodnutím (což má větší váhu než zvyklosti) bylo přisouzeno Lateránu a tam se také slavnostně odehrálo. Tak praví zprávy o kanonizaci, ostatní je dílem básnické fantazie.

PŘEDEHRA

Na obraze určeném ke slavnému svatořečení zpodobní Zvyk Jana u sv. Petra, a tak ho nese do Vatikánu. Spor však na popud Vltavy uzná obraz za půvabný,² a proto usoudí, že je nutné ho ukořistit pro lateránské Milosti a doplnit tak jejich počet na náležité svaté číslo.³ Porazí tedy Zvyk a pak ukazuje správné sídlo pro Milosti.

1. JEDNÁNÍ

1. SCÉNA

Nevinnost, Mlčenlivost a Láska k vlasti velmi usilovně povzbuzují Čechy, aby Janův obraz donesly kvůli blížícím se slavnostem do Vatikánu.

2. SCÉNA

Svár, Závist, Pomluva a Domýšlivost, mučené pomyšlením na budoucí svatořečení, uvažují, jakou lstí by ho zdržely.

3. SCÉNA

Když zmaří nepřátelské lsti, pospíchají Čechy se svými průvodci do Vatikánu, aby tam představily obraz, který vytvořila Horlivost.

¹ Lat. *Gratiae, arum, f.* – Milosti zde označují lateránské patrony Jana Křtitele, Jana Evangelistu a Jana Nepomuckého.

² Lat. *gratiosus, a, um* – půvabný, milý, milostivý. Zde opět hra se slovem odvozeným od slova *gratia*.

³ Dva Janové, patroni Lateránu, mají s pomocí Jana Nepomuckého vytvořit svatou trojici, proto má svatořečení proběhnout oproti zažitému zvyku v Lateránu a ne ve sv. Petru.

CHORUS

Spěchající Zvyk zdržují kromě jiného i Milosti.

2. JEDNÁNÍ**1. SCÉNA**

Pověst potká Laterán, o jehož nároku na kanonizaci neví, a důvěřivě mu oznamuje, o co ohledně Janova svatořečení usilují Čechy; brzy je ale obviněna z nesvéprávnosti a odehnána.

2. SCÉNA

Svár a jeho společníci se chystají pomstít za zmařené úklady dalšími lstmi.

3. SCÉNA

Mezitím Čechám, které spěchají uskutečnit své přání, náhle přichází do cesty Laterán se svými milostivými ochránci.⁴ Když se dozví, že záležitost má být přiřčena jemu, předvolává před Spor Zvyk, běžující nad svým zmařeným úsilím.

4. SCÉNA

Skupina Janových ctitelů spěchá do Vatikánu, aby přinesla dary pro jeho oslavu. Když se dozví o sporu, smutně se vrací zpět.

CHORUS

Vatikán se v chrámu sv. Petra topí v slzách a oplakává ztracenou Milost.⁵

3. JEDNÁNÍ**1. SCÉNA**

Pomluva soudí z falešné zprávy Sváru, že ohledně Janova svatořečení už je rozhodnuto. Stanoví mu tedy slavnostní den.

2. SCÉNA

Laterán radostně oznamuje Milostem příznivý výsledek svých modliteb a prohlašuje, že spor dopadl papežovým rozhodnutím nečekaně v jeho prospěch.

3. SCÉNA

Proto rozkazuje zveřejnit dekret na svých vratech, což nepřátele rozzuří, Vatikán rozpláče.

4. SCÉNA

Nakonec Čechy se svým doprovodem donesou Janův obraz do Lateránu, kde ho za doprovodu slavnostní hudby a s blahopřáním přijmou jeho ochránci.

⁴ Lat. *gratosi Protectores* – Jan Křtitel a Jan Evangelista, podobně 3. jednání, 4. scéna.

⁵ Jan Nepomucký.

EPILOG

Když je Zvyk poražen, postaví Milost⁶ s triumfální pompou Janův obraz mezi sebe, aby náležitě doplnil jejich počet. Spor přitom opěvuje svůj triumf.

Vše k větší slávě Boží

Sv. Jan Nepomucký povznesen mezi sv. Jany.

⁶ Jan Křtitel a Jan Evangelista.